

BULLETIN

DEN NORDISKE INVESTERINGSBANK • JULI 2002

TEMA MILJØPROJEKTER

Nordisk industri
satser på genvinding

Miljøspørgsmål er nøglespørgsmål

Martin Uuskyllä

»Forureninger respekterer ikke grænser.«

SIDEN BEGYNDELSEN AF 1990'ERNE

har miljøinvesteringer haft en fortrinsstilling i NIBs udlånsvirksomhed. Der er to årsager til NIBs fokusering. For det første har bankens ejere, de nordiske lande, prioriteret miljøbeskyttelse og bæredygtig udvikling højt. For det andet respekterer forureninger ikke grænser, hvilket giver miljøarbejdet et grænseoverskridende aspekt, som er en af grundpillerne i bankens virksomhed.

En bæredygtig udvikling omfatter miljø- samt økonomiske og sociale aspekter. Ifølge Brundtlandkommissionens oprindelige definition i rapporten *Our Common Future* fra 1987 betyder en bæredygtig udvikling, at man skal tilgodese dagens behov uden at eventyrene kommende generationers muligheder for at tilgodese deres behov. Der råder ganske vist bred enighed om den generelle definition, men bæredygtig udvikling er i de senere år blevet meget mere end en politisk korrekt frase. Begrebet får en stadig mere konkret betydning i såvel samfundets som erhvervslivets planlægning og beslutningstagning.

I NIBs virksomhed er diskussionen om bæredygtig udvikling og miljøspørgsmål en del af hverdagen. Alle de låneansøgninger, som banken modtager, gennemgår en systematisk miljømæssig behandling og klassificeres i overensstemmelse med de miljøpåvirkninger, som projektet forårsager. Der tages også hensyn til projektets sociale konsekvenser. Hvert år giver NIB afslag på lån til en række projekter på grund af deres uønskede miljøpåvirkninger.

MILJØINVESTERINGERNE, som NIB har delfinansieret, omfatter projekter med såvel direkte som indirekte positive miljøpåvirkninger. Direkte miljøinvesteringer er for eksempel projekter inden for spildevandsrensning, affaldsbehandling, genvinding og røggasrensning i industri og kraftværker. Blandt de indirekte miljøinvesteringer kan nævnes biobrændselsfyrede kraftvær-

ker, vindmøller samt industriens investeringer i ny, miljøvenlig produktionsteknologi, for eksempel blegning uden brug af klor i papirindustrien.

I slutningen af 2001 havde NIB mere end 1,4 milliarder euro i udestående lån til miljørelaterede projekter. En stor del af disse lån er gået til specialiserede miljøinvesteringer i de nordiske lande samt Nordens nærområder, og mange af dem har været med til at reducere skadelige, grænseoverskridende udslip.

NIB har i flere år fulgt gældende internationale principper i behandlingen af miljøspørgsmål. De er nu samlet i bankens miljøpolicy, som kodificeredes og fornyedes i 2001.

En vigtig del af bankens miljøarbejde er at øge personalets miljökundskaber og vore låntageres miljøbevidsthed. Dette har vi blandt andet gjort ved at samle samarbejdspartnere på seminarer, hvor vi har drøftet miljøspørgsmål. Den første miljødag for finansielle intermediærer blev arrangeret i Island i 1997, og senest blev der i dette forår holdt en miljødag i København for bankens danske og svenske finansielle intermediærer.

NIB HAR I DE SENERE ÅR aktivt støttet miljøforbedrende foranstaltninger i Nordens nærområder. Disse aktiviteter er gennemført parallelt med finansieringen af omfattende investeringer i de nordiske lande. Den voksende nordiske industri og det nordiske landbrug har udviklet sig i en stadig mere miljøvenlig retning. I dette nummer af Bulletin giver vi nogle konkrete eksempler på, hvorledes den nordiske industri medvirker til en bæredygtig udvikling og beskyttelse af miljøet.

Miljøspørgsmål er nøglespørgsmål ikke bare hos NIB, men også hos NIBs kunder. Nogle af disse præsenteres på de følgende sider.

Jón Sigurðsson
Juli 2002

HOVEDKONTOR

Fabiansgatan 34
PB 249
FIN-00171 Helsingfors
Finland
Telefon: +358 9 18 001
Telefax: +358 9 1800 210

ØVRIGE KONTORER

KØBENHAVN

Landgreven 4
1301 København K
Danmark
Telefon +45 33 14 42 42
Telefax +45 33 32 26 76

OSLO

Dronning Mauds gate 15
(hos Eksportfinans)
N-0119 Oslo
Norge
Telefon +47 2201 2201
Telefax +47 2201 2202

REYKJAVÍK

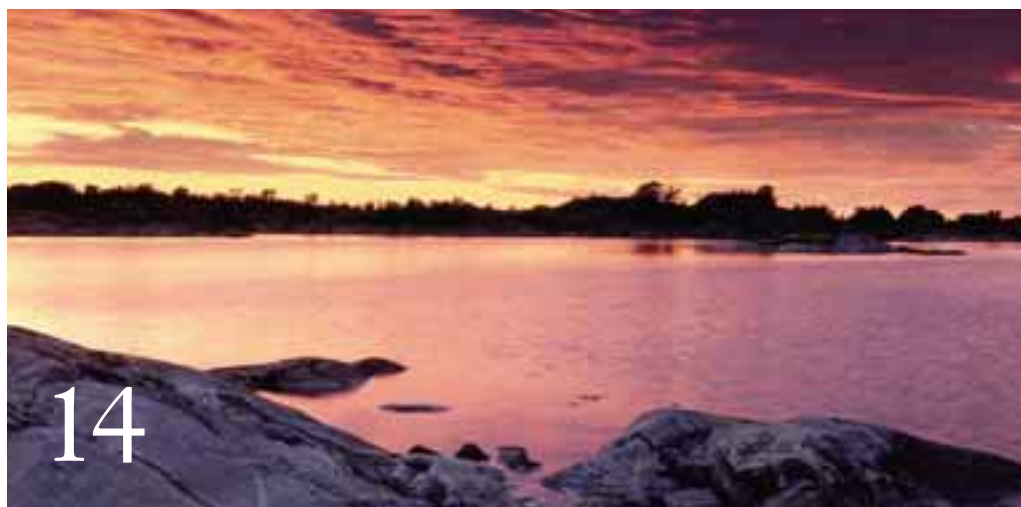
Kalkofnsvegur 1
(I Seðlabanki Íslands
bygning)
IS-150 Reykjavík
Island
Telefon +354 5 699 996
Telefax +354 5 629 982

STOCKHOLM

Västra Trädgårdsgatan 11 B
(i AB Svensk Exportkredits
bygning)
S-111 35 Stockholm
Sverige
Telefon +46 8 613 8525
Telefax +46 8 205 728

SINGAPORE

78 Shenton Way # 16-03
Singapore 079120
Telefon +65 6227 63 55
Telefax +65 6227 64 55

Clues Grundersen/Bildhuset

4 Nordisk samvirke i toner

TEMA: MILJØPROJEKTER 6-13

6 Miljøet i centrum, når SSAB investerer

9 Norske Skogs miljøarbejde er globalt

12 Fuldstændig gengivning af aluminium

14 Panorama

16 Det er på tide at tage stilling til
Baltikum

19 Større åbenhed
i finansiel rapportering

20 Miljøspørgsmål aktuelle for
finansinstitutioner

22 Den Nordiske Finansgruppe

24 Aktuelt

26 Dette er NIB

27 Regnskab 2001

28 Årsregnskabet på egen webplads

Matti Salmi

Henrik Schütt

Knut Væseth

BULLETIN

Bladet udkommer på dansk, engelsk,
finsk og svensk.

I REDAKTIONEN

Jamima Löfström, chefredaktør
Linda Hintze, Gunilla Nyman, Pelagia
Pekonen og Pamela Schönberg

Oversættelse Bodil Stubkjær
Grafisk form og produktion
Journalistgruppen JG AB, Stockholm
Tryk Nomini, Helsingfors

UDGIVET AF

DEN NORDISKE INVESTERINGSBANK
Fabiansgatan 34
PB 249
FIN-00171 Helsingfors, Finland
Telefon: +358 9 18 001
Telefax: +358 9 1800 210
Internet: www.nib.int
E-post: info@nib.int

MEDDEL VENLIGST

ADRESSEÆNDRINGER PÅ
TELEFAX +358 9 612 1417

Forside
Ulf Sjöstedt

Håkan Röjder

Orkester Norden er et samarbejdsprojekt, som alle nordiske lande deltager i. En af tankerne bag Orkester Norden er at sprede nordisk musik. I år turnerer orkesteret i Kina.

Nordisk samvirke i

NORDISK SAMARBEJDSPROJEKT

Orkester Norden er et samarbejdsprojekt mellem flere nordiske musikkredse. Bag orkesteret står Norsk musikkråd, Lions, Foreningerne Nordens Forbund, Jeunesses Musicales og Nordiska Konservatorierådet. Svenska Rikskonserter er produktionsansvarlig. Orkesteret får finansiel støtte af NIB, som også er hovedsponsor, Nordisk Råd og Nordisk Musikkomité, Nomus.

Idéen bag Orkester Norden er at præsentere unge musikere og støtte deres udvikling. En anden målsætning er at gøre nordisk musik mere kendt.

– **DET ER STÆRKT, DET ER SJOVT.** De unge musikere er dygtige, entusiastiske og positive. ”Sig, hvad jeg skal gøre, og jeg gør det”, er deres indstilling.

Chatarina Martinssons toner klinger udelukkende i dur. Hun er Orkester Nordens manager og personificerer orkesteret. Det er hende, der billedlig talt holder taktstokken i hånden og sørger for, at alt det, der skal gøres, bliver gjort. Der er mange brikker, som skal falde på plads, og adskillige musikinstitutioner har en finger med i spillet.

– Orkesteret er et nordisk samarbejdsprojekt i enhver henseende, siger Chatarina Martinsson.

Efter orkesterprøver udvælges hvert år cirka 100 studerende fra forskellige musikhøjskoler til at indgå i symfoniorkesteret. Det er blandt andet hensigten at give andre lande mulighed for at stifte bekendtskab med nordisk musik.

Musikhøjskolerne leverer musikere og symfoniorkestrene fremragende instruktører. Det er også lykkedes at knytte navn-

kundige kunstnere som Esa-Pekka Salonen og Paavo Järvi til orkesteret. Hvert år afgives der bestilling på et værk til en nordisk komponist.

Orkesterets netværk er også vigtigt, her indgår blandt andet Lions, som uddeler stipendier.

– Det er blevet mere og mere eftertragtet at spille i orkesteret, siden det startede for ti år siden, siger Chatarina Martinsson. Niveauet på de musikere, som søger ind til orkesteret, er også stigende.

– **VI HÅBER, AT VI GIVER** musikerne en god orkesteruddannelse. De får mulighed for at spille sammen med fremragende solister og dirigenter og blive instrueret af de bedste kræfter fra de store nordiske symfoniorkestre.

Repertoiret skal være så tiltrækkende, at det er de bedste musikere, som søger. Det er internationalt og afvekslende og plejer at have et stort, romantisk værk som en ekstra udfordring. I år står Stenhammar, Sibelius og Sjostakovitj på programmet

Hakim Røjder

24-årige Nikolaj Vilttoft går på orkestermusikerlinien på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium.

Cecilia Johansson, 23 år, studerer ved Norges musikhøjskole i Oslo og er for andet år i træk med i Orkester Norden.

toner

sammen med en uropførelse af den norske komponist John Persen.

Sidste år gik turnéen til England og Skotland. Orkesteret blev omtalt i medierne og fik fine anmeldelser. I år går turen helt til Kina, hvor der holdes fire koncerter i løbet af et par uger i juli.

Der gives også koncerter på nærmere hold, blandt andet i Malmö og København. I forbindelse med Nordisk Råds 50-års jubilæum i Helsingfors til oktober giver orkesteret en koncert, som sendes direkte i tv til de nordiske lande.

Trompetisten Nikolaj Vilttoft fra Danmark og violinisten Cecilia Johansson fra Sverige var allerede med i orkesteret sidste år og skal også med på årets Kinaturné.

– **ORKESTER NORDEN HAR** betydet meget for min udvikling, siger 24-årige Nikolaj Vilttoft, som går på orkestermusikerlinien på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium. Det tager megen tid at blive en god orkestermusiker. Jeg får også en del tekniske tips og bliver hele tiden bedre til at tolke de

forskellige værker.

Cecilia Johansson, som er 23 år og studerer ved Norges musikhøjskole i Oslo, synes også, at hun får meget ud af at deltage.

– Det giver god orkestererfaring, selv om det er anstrengende med de mange repetitioner og koncerter på så kort tid, siger hun. Jeg ser frem til at rejse til Kina og værdsætter også den kontakt, jeg får med andre musikere gennem Orkester Norden.

CHATARINA MARTINSSON, som leder arbejdet omkring orkesteret, har tidligere arbejdet med de store svenske orkestre og ved, hvad der kræves for at alt og alle skal gå i takt. Der er ingen tvivl om hendes engagement. Hun taler i næsten lyriske vendinger om orkesteret, musikernes kvaliteter og den professionelle uddannelse, de får.

Chatarina Martinsson synes helt afgjort, at Orkester Norden styrker den nordiske samhørighed.

– Musikerne træffer unge fra andre nordiske lande og opdager ligheder og for-

skelle, når de arbejder sammen. De lærer meget om deres nordiske naboer.

ALLE DE, SOM MEDVIRKER i Orkester Norden, er også med til at skabe større forståelse over landegrænserne.

Desuden er orkesteret med til at sætte Norden på det musikalske kort.

– Hvem ved, måske vil tilhørerne høre mere af Sibelius. Det er sjovt at repræsentere Norden med et orkester, der er så godt, siger Chatarina Martinsson. ■

Miljøet i centrum, når SSAB investerer

– En stor miljømæssig succes.

Således beskriver chefen for SSAB's koksværk i Luleå, Dan Geidemark, den store miljøinvestering, der blev foretaget sidste år. Man anslår, at det rensningsanlæg, som blev bygget, har reduceret støvudslippene fra koksfremstillingen med fire femtedele.

DETTE ER SSAB TUNNPLÅT

SSAB Tunnplåt AB, som indgår i SSAB Svenskt Stål, omsætter godt 8 milliarder svenske kroner og har 4 400 ansatte i Borlänge, Luleå, Fin-spång og Ronneby. Der er datterselskaber i Finland og Danmark samt yderligere nogle lande i Europa. SSAB Tunnplåt er Nordens største producent af tyndplade og en af de førende i Europa, hvad angår udvikling og fremstilling af højstyrkestål. I Luleå har selskabet koksværk, højovn og stålværk. Stålet fra stålværket leveres med jernbane til Borlänge, hvor selskabets anlæg til valsning og belægning af tyndplade ligger.

SSAB-koncernen er en stor og fast stålleverandør til Danmark, Finland og Norge.

SSAB'S DATTERSELSKAB SSAB Tunnplåt AB i Luleå har stået over for store miljømæssige udfordringer, siden selskabet blev dannet i 1988. Højovnen, som fremstiller råjern af jernmalm, stålværket, som videreforædler råjernet til færdigt stål, og koksværket, som fremstiller koks til højovnen – det hele omfatter produktion og processer, som påvirker miljøet.

Selskabet har arbejdet intenst med vedvarende miljøforbedringer, som først og fremmest har taget sigte på at reducere emission fra processerne, men også på øget genvinding. Det sidste år har miljøarbejdet frem for alt koncentreret sig om at reducere støvemissionen fra selskabets koksværk.

Årligt transporteres en million ton kul med skib til SSAB i Luleå. I koksværkets arsenal af store ovne (54) omdannes kul til koks under høj temperatur. De færdige koks trykkes derefter ud af ovnene for at blive transporteret videre til højovnen.

I ÅR 2000 TRAF virksomheden beslutning om en miljøinvestering, der skulle føre til en kraftig reduktion af de udslip, som opstod, når koks blev trykket ud af ovnene. SSAB investerede i en ny maskine til opsamling af koks fra ovnene, en hætte med udsugning, som opsamler partiklerne, samt et støvfiltreringsanlæg.

Investeringen giver også mulighed for, at hovedparten af de emissioner, som op-

samles, kan genanvendes ved koksfremstillingen. Finansieringen blev arrangeret med et langfristet lån fra Den Nordiske Investeringsbank.

Det nye anlæg blev taget i brug i januar måned i år. Det fremgår af de kontinuerlige målinger, man foretager, at selskabet nu med god marginal opfylder de krav, som findes i selskabets miljøtilladelse vedrørende udslippene.

– Vi har opnået en stor forbedring af arbejdsmiljøet, siger Dan Geidemark. De fleste af de partikler, som fulgte med de tidligere udslip, faldt ned over anlægget.

NORMEN, SOM GÆLDER for det nye udsugningsanlæg, er ti milligram støv pr. kubikmeter. Virksomhedens udslip er nu mindre end fem milligram pr. kubikmeter. Det betyder, at man har reduceret støvemissionen fra koksværket med mere end 80 procent sammenlignet med sidste år, oplyser Hans Olsson, miljøchef for anlæggene i Luleå.

– Koksværkets ovne er gamle og skal renoveres i løbet af det kommende år. Vi tror, at de foranstaltninger vil betyde, at vi er i stand til at reducere støvmængden med 90 procent, siger Hans Olsson.

SSAB's miljøarbejde styres af en miljøpolitik med konkrete retningslinier og et måleligt sigte. Miljøpolitikken foreskriver, at al virksomhed skal drives effektivt og

Øverst: Udsugningshætten har form som en stor kasse.

Nederst: Hovedparten af udslippene kan efter rensningen genanvendes ved koksframstillingen.

med mindst muligt forbrug af råvarer, energi og andre naturressourcer. Såvel ressource- og energianvendelsen som belastningen af det omkringliggende miljø bliver mindre og ligger internationalt set på lave niveauer.

VIRKSOMHEDEN HAR DESUDEN udarbejdet miljødeklarationer, som giver information om, hvilken miljøpåvirkning fremstillingen af stålprodukterne giver. SSAB arbejder også med at indføre det interna-

tionale miljøstyringssystem ISO 14001. Man regner med, at anlæggene i Luleå er miljøcertificerede til efteråret.

I dag har virksomheden gjort det meste, som kan gøres, for at reducere emissionen fra processerne, konstaterer miljøchef Hans Olsson. Man har også prioriteret at få løst det støjproblem, som har belastet boligområderne i nærheden. Fremover vil der frem for alt blive arbejdet mod at reducere udslippene fra tipper og lagre. ■

150 MILLIONER SVENSKES KRONER TIL MILJØINVESTERINGER

Den Nordiske Investeringsbank har ydet et lån på 150 millioner svenske kroner til miljøinvesteringer på SSAB's koksværk i Luleå. Lånet har en løbetid på hele syv år, noget som SSAB's finansdirektør Göran Fritzell værdsætter.

– Da det er store og meget langsigtede investeringer, er det vigtigt for os at sikre finansieringen for så lang tid som muligt. På det traditionelle marked er det svært at få lange lån på gode vilkår. Det er Den Nordiske Investeringsbanks styrke, at den kan tilbyde sådanne lån. Alternativet for os havde været et kortere lån på dårligere rentevilkår.

I de sidste fem år har SSAB investeret i store proces- og miljøforbedringer i højovnen og stålværket i Luleå. Investeringen i koksværket har ført til mindre udslip, medens investeringen i en ny højovn indirekte resulterer i positive miljøeffekter på grund af en mere effektiv udnyttelse af ressourcerne.

Håkan Sandberg/Pressens Bild

Norske Skogs miljøarbejde er globalt

I Norske Skogs miljøstrategi betones de faktorer, som er af betydning for klimapåvirkninger og skovpleje. Et centralt begreb i den sammenhæng er bæredygtig udvikling.

NORSKE SKOG BLEV DANNET I 1989 ved en fusion af flere norske papirfabrikker. På det tidspunkt drejede miljøspørgsmålene sig især om udslip. De koncessioner, som staten dengang bevilgede, var betinget af så strenge udslipskrav, at Norske Skog måtte bygge samtlige fabrikker om.

– Det var et stort spring fremad og et godt eksempel på, hvordan man slipper af med de lokale problemer, siger Norske Skogs miljøkoordinator Rune Andersen.

I 1990'erne, i takt med Norske Skogs ekspansion, fik miljøarbejdet en stadig mere global karakter. Udledningerne blev stadig mindre, og fokus flyttede sig mere og mere hen mod problematikken omkring klimapåvirkning og skovpleje.

I år 2000, efter købet af det newzealandske Fletcher Challenge Paper, omskrev Norske

Skog sin miljøpolicy. Fletcher Challenge Paper havde fabrikker i New Zealand, Australien, Malaysia, Brasilien, Chile og Canada.

– På baggrund af den udvidelse var det selvfølgelig, at vi skulle forsøge at tænke i nye baner, siger Rune Andersen.

At skovpleje i dag betragtes som et så vigtigt spørgsmål, forklarer Rune Andersen med en større interesse for et bæredygtigt skovbrug. Skoven er ikke bare træer, som vokser for at fældes, men også et sted, hvor man for eksempel kan vandre og jage.

Den bæredygtige udvikling sikres gennem et certificeringssystem.

– Globalt er der certificeringssystemet FSC (Forest Stewardship Council). Men i Norge har vi mange små skovejere og derfor en så speciel situation, at FSC ikke passer, siger Rune Andersen. ►

» Medens der i dag lægges vægt på klimapåvirkninger og skovbrug i miljøarbejdet, formoder man, at anvendelsen af kemikalier vil blive et vigtigt spørgsmål i fremtiden. «

Knut Væderb

Træforædlingskoncernen Norske Skog, med produktion i 15 lande, er verdens næststørste producent af avispapir.

FAKTA OM NORSKE SKOG

Træforædlingskoncernen Norske Skog er verdens næststørste producent af avispapir. I 1990 lå virksomhedens fabrikker udelukkende inden for Norges grænser. I dag producerer koncernen papir i femten lande på fem kontinenter.

– Vi betragter os selv som den mest globale virksomhed i branchen, siger Jarle Langfjæran, som er ansvarlig for koncernens investorerrelationer.

Væksten er sket ved virksomhedskøb. Det sidste og største var købet af det newzealandske Fletcher Challenge Paper i år 2000. Det er det største virksomhedskøb, en norsk virksomhed nogensinde har foretaget.

NIB har siden slutningen af 1970'erne haft et langvarigt og godt samarbejde med Norske Skog og dets norske fusionspartnere. Banken har udbetalt 12 lån, af hvilke det sidste blev anvendt til finansieringen af anlægget for genbrug af fibre ved papirfabrikken i Skogn i Norge. Anlægget er beregnet til at tage imod 170 000 ton genbrugs-papir pr. år, hvilket er 70 procent af den papirmængde, der genvindes i Norge.

Norske Skog

Norske Skogs internationale ekspansion er gået hurtigt. Billederne ovenfor er fra Norge (øverst), Tasmanien (nederst til venstre) og Italien (nederst til højre).

I Norge hedder certificeringssystemet Levande Skog. Det blev startet i slutningen af 90'erne som et samarbejde mellem papirindustrien, skovejere, myndighederne og nogle miljøorganisationer.

Man arbejder på, at de to systemer skal nærme sig hinanden.

I NORSKE SKOGS MILJØPOLICY står der, at virksomheden skal prioritere skov, som er certificeret.

Gælder det også, hvis det bliver dyrere?

– Ja, vi har betalt lidt mere for certificeret råtræ, siger Rune Andersen. Men i dag er den problemstilling ikke længere aktuel i Norge, da alt råtræ, vi køber, kommer fra

certificerede skove.

I Norske Skogs miljørapport for 2001 beskrives kriterierne for certificeringen nærmere. Det gælder bl.a. om at bevare eller genskabe skovens biologiske mangfoldighed, sikre skovens økologiske systems sundhed og vitalitet, udvikle skovens økonomiske ressourcer og sikre skovens sociale funktioner.

For at sikre, at skovbruget drives seriøst, rejser kontrollanter fra Norske Skog rundt og inspicerer de skove, som leverer råtræ til koncernens fabrikker på de fem kontinenter.

– Det er vor policy at have samme standard overalt, men det vil dog tage tid at gennemføre, frem for alt på fabrikkerne

Norske Skogs anlæg for genbrug af fibre i Skogn er delvis finansieret med lån fra NIB.

uden for Europa, siger Rune Andersen.

Et element i miljøarbejdet er at tage ansvar for det, man producerer. For Norske Skogs vedkommende er der især tale om papir til uge- og dagblade.

I BEGYNDELSEN AF 90'ERNE indledte det norske miljøministerium og Norske Skog et enestående samarbejde for at få gang i indsamlingen af genbrugspapir. En arbejdsgruppe med repræsentanter for myndighederne, Norske Skog, Norske Avisers Landsforbund, Ukepressens Informasjonskontor og Kommunenes Sentralforbund besluttede, at der skulle bygges et anlæg til formålet.

Anlægget blev opført ved Norske Skogs

fabrik i Skogn og taget i brug i september 2000. Det er det eneste anlæg for genbrug af fibre, som findes i Norge, og det er delvis finansieret med lån fra Den Nordiske Investeringsbank.

– I Norge er det nok med et anlæg. Var der flere, ville vi blive tvunget til at importere genbrugspapir, siger Rune Andersen.

Han understreger, at miljøarbejdet udgør en væsentlig del af en bæredygtig udvikling, og at denne omfatter både en økonomisk, miljømæssig og social dimension.

– Medens der i dag lægges vægt på klimapåvirkninger og skovbrug i miljøarbejdet, formoder man, at anvendelsen af kemikalier vil blive et vigtigt spørgsmål i fremtiden.

Man forventer også, at det sociale aspekt vil indtage en stadig større plads.

– Allerede nu ser vi, at *sustainable development report* er begyndt at afløse miljørapporten i virksomhederne, siger Rune Andersen. ■

VIA SVERIGE MOD ASIEN

Fuldstændig genvinding af aluminium

Genvinding af aluminium er så effektiv i Finland, at aluminium fra for eksempel en gammel NMT-basestation kan udnyttes, når man bygger et nyt 3G-netværk.

SELSKABET ALTEAMS OY blev dannet, da tre virksomheder inden for Kuusakoski-koncernens støberigruppe blev fusioneret ved årsskiftet. Strukturforandringerne inden for selskabet fortsatte i foråret, da Alteams opkøbte sin svenske konkurrent Stilexo Industri AB. Den Nordiske Investeringsbank deltog i finansieringen af købet.

Alteams er en af de små og mellemstore finske virksomheder, som gennem specialisering har udviklet sig til en af de førende i sin branche.

– Genvinding af råvarer og genanvendelse er eksempler på Kuusakoskis færdigheder. Det er en virksomhedsmodel, vi håber, vil blive mere og mere almindelig, siger viceregionschef Asko Heilala i NIB.

Alteams er nu blandt de største nordiske producenter af støbte aluminiumskomponenter.

– Her er der virkelig sket en hel del i det forløbne halve år, siger Panu Routila, administrerende direktør for Alteams.

Målsætningen med virksomhedskøbet var at styrke Alteams stilling i Skandinavien såvel som i Asien. Stilexo ejer en fabrik i Kina.

– Skal vi være konkurrencedygtige i Asien, må produkterne fremstilles der.

Stilexos fabrik i Jönköping ligger til gengæld en dag nærmere markederne i Vesteuropa end virksomheden i Finland, fortsætter Panu Routila.

Det ligger i såvel Panu Routilas som ejernes interesse at gøre Alteams til et mere

internationalt selskab. Alteams har 600 ansatte og stræber efter en omsætning på omkring 100 millioner euro. Panu Routila ser realistisk på fusioner og virksomhedskøb.

– De er lette at initiere, men en virkelig udfordring at gennemføre.

IFØLGE ROUTILA KAN EN FUSION kun lykkes, hvis den bygger på sund fornuft og god industriel strategi, som man går ind for at realisere. Er man aktiv, lykkes det at tilpasse forskellige virksomhedskulturer til hinanden.

– Ved overtagelsen skal man ikke bare tale abstrakt om at forene virksomhedskulturer, men i fællesskab gå i gang med at

løse konkrete spørgsmål. Hvis det lykkes, lykkes integreringen også.

Det er Alteams industrielle strategi at producere forædlede støbte aluminiumskomponenter og deltage i et kundeorienteret samarbejde.

– Fremover foregår kundebetjeningen på et og samme sted. Tidligere var kunden af og til tvunget til at have kontakt med flere forskellige instanser og to til tre forskellige personer.

Alteams får sit råmateriale, genvundet aluminium, i syv kilogram tunge aluminiumsbarrer fra det Kuusakoskiejede smelteværk i Heinola. Aluminium har været et særlig vigtigt metal for Kuusakoski, da koncernen har kunnet viderefærdle metallet i sine egne

Alteams Oy blev dannet ved årsskiftet. Alteams administrerende direktør Panu Routila (til højre) konstaterer, at første halvdel af 2002 har været begivenhedsrig. Til venstre: finansdirektør Matti Tirkkonen.

Matti Tirkkonen

Alteams Oy hører til blandt Nordens største producenter af støbte aluminiumskomponenter. I produktionen anvendes genvundet aluminium.

støberier. Alteams fremstiller mange forskellige slags aluminiumskomponenter, aluminiumsstøbegods, til telekommunikationsselskaber, bil- og elindustri samt til producenter af hospitalsapparatur. Det kræver, at produktionen er så fleksibel som muligt. Ifølge Panu Routila skal man hurtigt kunne skifte fra et produkt til et andet.

ALTEAMS ALUMINIUMSKOMPONENTER findes blandt andet i mobiltelefoner og basestationer. Genvundet aluminium, som anvendes i nye 3G-netværk og i fremtiden i 4G-netværk, kan for eksempel stamme fra gamle NMT-basestationer. På denne måde er genvindingen fuldstændig.

– Telekommunikationsbranchens volumen er blevet en anelse mindre. På den anden side sker der meget på området, og forandringerne er hurtige, vurderer Panu Routila.

De automatiske produktionsprocesser på et moderne aluminiumsstøberi fører tanken hen på en højteknologisk virksomhed.

Aluminium er et glimrende materiale, som det er svært at erstatte med andet metal eller plastik.

– **ALUMINIUMS VIGTIGSTE** egenskab er, at det er formbart. Ved at anvende forskellige støbeforme og flanger kan man spare mange arbejdsstrin under monteringen, siger Panu Routila.

Der er andre gode egenskaber forbundet med aluminium nemlig metallets styrke og evne til at lede varme og strøm. I dagens situation er det også vigtigt, at aluminium er et materiale, som genvindes.

– Kunderne sætter pris på, at det er genvundet aluminium. Det er noget, de kan fremhæve i deres markedsføring, nøjagtig som vi gør. ■

KUUSAKOSKI UDVIDES AF HENSYN TIL DE GLOBALE MARKEDER

Alteams Oy's moderselskab Kuusakoski Group er et metalgenvindingsselskab, hvis aktiviteter omfatter hele verden. Virksomheden tilbyder genvindingsservice og forædler metalskrot, der anvendes af industrien som råvare. Selskabet reducerer årligt affaldet i verden med 120 000 ton. Kuusakoskikongcernen havde sidste år en omsætning på 443,4 millioner euro og 1 700 ansatte.

Kuusakoskis planlægningschef Esko Mustonen er tilfreds med det nye selskab Alteams.

– Det er lykkedes for os at strukturere den gamle støberigruppens virksomhed yderligere. Alteams har fået nyt potentiale, så kundernes behov kan tilgodeses endnu bedre.

Inden for genvinding har Kuusakoski i begyndelsen af året desuden købt en del andre genvindingsselskaber. Et genvindingsselskab skal i dag have en vis størrelse for at kunne fungere globalt.

– Genvinding har længe været et arbejdsområde for små familieforetagender. Industrialisering, konsolidering og øgning af volumen kom sent i gang i branchen, siger Esko Mustonen om udviklingen af genvindingssektoren.

På den anden side kan selv et lille genvindingsanlæg fortsat være rentabelt på lokalt plan.

Som en konsekvens af EU-direktiverne er det bl.a. blevet en stadig mere krævende opgave for internationale elektronikselskaber at etablere genvindingssystemer. Kuusakoski skal selv tage disse krav i betragtning, når virksomheden tilbyder forskellige former for genvindingsservice og -produkter.

ET ENESTÅENDE MILJØ

Skærgården er et enestående miljø, som, bortset fra Norden, kun findes ganske få steder i verden. Disse billeder fra Stockholms skærgård er taget af fotografen Claes Grundsten. Han har i årenes løb udgivet omkring femten bøger med naturen som tema.

BO GÖRAN ERIKSSON, NIBS AFGÅENDE BESTYRELSESFORMAND:

Det er på tide at tage stilling til B

Jubilæet sidste år markerede en vigtig korsvej for Den Nordiske Investeringsbank. Den mangel på kapital, som rådede, da banken blev grundlagt for 25 år siden, eksisterer ikke længere. De nationale grænser udgør ikke længere nogen større hindring for kapitalens fri bevægelse.

– **DE OFFENTLIGE** finansinstitutioners rolle er ændret afgørende – og dermed også forudsætningerne for NIBs virksomhed, siger Bo Göran Eriksson, bankens afgående bestyrelsesformand.

Bankens fem medlemslande har formandsposten i NIB efter tur. Bo Göran Eriksson har som repræsentant for Finland varetaget opgaven 2000-2002 og overlader den nu til sin kollega i bestyrelsen Sven Hegelund fra Sverige.

Under Erikssons tid som formand er der foretaget en omfattende analyse af bankens målsætning.

Som et resultat heraf er fokus blevet mere og mere forskudt mod Nordens nærområder. Det drejer sig ikke længere så meget

Kursændringen er betydelig – og at foretage en sådan i en bank styret af fem lande sammenligner Eriksson med at styre en oceandamper.

– Finlands formandsskab for det nordiske samarbejde under forandringsprocessen bidrog positivt. NIBs bestræbelser ligger tæt op ad det, som udtrykkes i handlingsprogrammet for den nordlige dimension. Statsminister Paavo Lipponen har personligt været stærkt engageret i arbejdet.

Det er oplagt at nævne et projekt som det sydvestlige rensningsanlæg i Skt. Petersborg. Man forventer, at det får en betydelig positiv indvirkning på kvælstofudslippene i Norden. Projektet har også vakt stor interesse hos Sveriges statsminister Göran Persson.

ET ANDET MÅL FOR NIBs aktiviteter har været nikkelværket Petjenga i Murmanskregionen.

– Her er det væsentligt, at NIB i begge disse projekter også har engageret andre internationale finansieringsinstitutter, blandt andet Den Europæiske Investeringsbank, EIB, og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling, EBRD.

– NIB er i den sammenhæng ingen stor aktør. Men NIBs aktiviteter har katalytisk effekt, og vi har gode forudsætninger for at skabe et samarbejde. Kan vi præsentere kreative idéer og fungere som forbillede, kan

» Tankegangen har ændret sig. Barriererne mellem landene opfattes ikke længere som store. Man har en betydelig større forståelse for og tiltro til hinanden. «

om at skabe velstand i Norden – men i stedet om i højere grad at rette interessen mod det nordvestlige Rusland, Baltikum, Polen og på længere sigt måske også mod Hviderusland og Ukraine.

– Det er fra et nordisk synspunkt relevant at trække disse lande ind i velfærds-spiralen, også i politisk og demokratisk henseende, siger Bo Göran Eriksson.

altikum

effekten blive betydelig større end den, som måles ud fra rent økonomiske indsatser.

NIB er fortsat en hjørnesten i det nordiske samarbejde, og de ideologiske bånd til de nordiske lande er stærke. Banken får ofte bevis for, at det er sådan politikerne vil have det, siger Eriksson.

ALLIGEVEL ER FORUDSÆTNINGERNE for det nordiske samarbejde ændret fundamentalt i løbet af de sidste ti år.

– Der er sket en enormt kraftig integrering af økonomien. Det er noget af et paradoks, at dette i så høj grad er et resultat af begivenheder uden for Norden. Da EFTA blev dannet, kom der gang i den nordiske handel. Med Den Europæiske Union tog integrationen et kolossalt skridt fremad.

– I forbindelse med denne udvikling har tankegangen ændret sig. Barriererne mellem landene opfattes ikke længere som store. Man har en betydelig større forståelse for og tiltro til hinanden.

Kulturforskellene – hvilken betydning har de?

– Med 30 års erfaring i internationalt samarbejde ser jeg naturligvis, at attituder og synspunkter ofte er kulturbaserede. Kulturforskelle kan i visse situationer udgøre en besværlig barriere.

I NIBs bestyrelse med 10 medlemmer er de kulturelle tilhørsforhold dog ikke noget stort problem.

– I en så lille kreds begynder man hurtigt

Kimmo Räsänen

I Bo Göran Erikssons tid som formand har NIB i stadig højere grad lagt vægt på landene øst for Østersøen. At forbedre deres forudsætninger, at skabe et velfærdssamfund – er en opgave, som banken nu må prioritere, siger han.

at betragte hinanden som individer. Man skal dog være klar over, at selv om det ikke siges direkte, så repræsenterer deltagerne i en international organisation i en vis udstrækning deres regeringer.

– Principielle spørgsmål kan ikke styres af enkeltstående lande. Der skal være grundlæggende enighed om dem. Og for at det kan lykkes, må taktikken være at engagere politikerne i så høj grad som muligt, siger Bo Göran Eriksson.

En væsentlig forklaring på NIBs fremgang er den AAA-rating, som gør, at banken kan optage lån på vilkår, der langt ►

» Måske har kravet til soliditeten tilmed været lovlig højt. «

- I8 BULLETIN • JULI 2002

Større åbenhed i finansiell rapportering

Henrik Schütt

I NIB har den nye regnskabsstandard været et projekt, som har berørt hele banken siden foråret 2000. Således har bl.a. regnskabs- og finansafdelingen arbejdet tæt sammen. På billedet ses siddende fra venstre: Stina Kontro, Marja Tikka, Joneta Danielsson og Bo Heide-Ottosen. Stående Torben Nielsen (t.v.) og Kaare Andersen.

KRAVENE TIL VIRKSOMHEDERS finansielle rapportering er blevet skærpet. Det er aktuelt for mange at overgå til en ny regnskabsstandard. Overgangen er en omfattende proces, som kræver lang tids forberedelse på hver enkelt virksomhed. Det gælder derfor om at begynde i tide.

NIB har siden 1994 anvendt regnskabsstandarderne *International Accounting Standards*, IAS. Som den første bank i Norden anvender NIB for regnskabsåret 2001 også IAS 39, der indeholder nye principper for behandling af finansielle instrumenter. Banken har valgt at anvende en internationalt vedtaget regnskabsnorm, som samtidig er neutral i forhold til de nordiske landes nationale regler.

I NIB HAR IAS-PROJEKTET haft karakter af en pionerindsats, som ikke kun omfattede regnskabsfunktionen i banken. Også finansafdelingen, risikostyringen, IT-afdelingen og bankens ledelse har været engageret i arbejdet. Der har været tale om et

fællesprojekt for hele banken, hvor udfordringerne har været mange. I bankens IAS-arbejdsgruppe har statsautoriseret revisor Marja Tikka fra Ernst & Young medvirket som ekstern ekspert.

NIBs regnskabschef Stina Kontro synes, at projektet både har været interessant og givende, men samtidig krævende.

– Den nye standard har krævet løsninger, der er skræddersyede til NIB. At der ikke findes en etableret praksis på området har været et problem, siger hun. Det har været en særlig udfordring at være en af de første, der præsenterer et IAS, inklusive IAS 39 regnskab, og vore løsninger vil vække interesse hos andre, som forbereder en overgang.

Alle europæiske børsnoterede selskaber skal ifølge en EU-beslutning følge IAS senest år 2005, i visse situationer kan der blive tale om senest 2007. Det er målet at skabe større åbenhed, om den information selskabet giver, og øge sammenligneligheden. IAS-regnskabet skal give et mere klart

billede af virksomhedens lønsomhed og risici. Alle regnskabsrapporter, delårsrapporter inklusive, skal udfærdiges i overensstemmelse med IAS.

BRUGEN AF IAS 39 betyder frem for alt en anderledes behandling af derivatkontrakter, som for 2001 blev vurderet i henhold til deres virkelige værdi (fair value).

Ifølge Stina Kontro er virkningen af IAS 39 relativt lille i NIBs regnskabstal. Der eksisterer dog en indbygget volatilitet i de finansielle instrumenter, som nu vises mere åbent end tidligere. IAS 39 tillader hedge accounting, og for NIB betyder dette, at konsekvenserne for resultatet minimeres.

– IAS øger også værdien af noterne i regnskabet. Vi har valgt at vise IAS 39-effekterne som separate poster i regnskabs tabeller, siger Joneta Danielsson fra bankens regnskabsafdeling. Det nye regnskab afspejler nærmest den nugældende situation, medens tallene i tidligere regnskaber angav historiske værdier.

EN AF NØGLEPERSONERNE i projektgruppen er Marja Tikka. Hun er en af de førende eksperter på IAS i Norden.

– IAS-projekterne i NIB er faldet heldigt ud, især takket være omhyggelige forberedelser, som blev påbegyndt i tide, siger hun. Det er nødvendigt, at virksomhederne indser, at det kræver et omfattende arbejde at gå over til en ny regnskabsstandard. Samtidig er et stort projekt som dette dog udbytterigt for hele organisationen, da det fører til større forståelse af de øvrige funktioner.

Torben Nielsen og Kaare Andersen i bankens finansafdeling giver Marja Tikka ret.

– Finansafdelingen ser, hvorledes gennemførte transaktioner afspejler sig i regnskabet. Og med regnskab og rapportering baseret på de reelle værdier tegner regnskabsafdelingen sig en helt ny måde at tænke på. Alt dette gavner og styrker banken rent ressourcemæssigt. ■

Miljøspørgsmål aktuelle for finansinstitutioner

En grundig miljøanalyse af et projekt er noget, som ligger i både låntagerens og långiverens interesse. En korrekt vurdering af miljøpåvirkningerne sparer penge og reducerer risikoen for tab. Dette blev konstateret på et miljøseminar, som NIB arrangerede i København i foråret.

10 PROCENT TIL INTERMEDIÆRER

I 2001 gik cirka ti procent af NIBs udlån i Danmark til finansielle intermediærer, sammenlignet med syv procent for hele banken. Udlån til finansielle intermediærer i Danmark er steget støt siden midt i 1990'erne. I slutningen af 2001 udgjorde de udestående lån cirka 120 millioner euro.

ET PROJEKT, SOM IKKE er gjort til genstand for en vurdering af miljørisici, kan koste både låntageren og långiveren dyrt. Max L. Jepsen fra Advokatkontoret i Juelsminde og NIBs miljøanalytiker Roland Randefelt gav under seminaret eksempler på miljørisici i udlånsvirksomheden. Når en virksomhed køber en grund, er det blandt andet vigtigt at undersøge, hvad der tidligere er sket på den. Hvis der for eksempel har stået en utæt olietank, som har forurenset jorden, kan køberen tvinges til at påtage sig ansvaret for rensningen, og regningen kan nå op på flere hundrede tusinde kroner. Derved kan banken løbe en risiko for tab. På grund af erstatningsansvaret ligger det i både bankens og låntagerens interesse at undersøge grundens historik, før der bevilges lån og indgås aftale.

NIB ARRANGEREDE MILJØSEMINARET i København for sine danske og svenske intermediærer for at præsentere sin miljøpolicy og diskutere miljøspørgsmål i udlånsvirksomheden. De finansielle intermediærer er lokalbanker og regionale institutter, som låner NIBs midler videre. NIB

» Det er få lokalbanker, der har en lige så detaljeret miljøpolicy som NIB. «

har i flere år arbejdet med miljøspørgsmål inden for rammen af visse fastlagte principper. Disse er nu samlet i en miljøpolicy, et officielt dokument, som dirigerer NIBs udlånsvirksomhed, hvad angår miljøet.

– Det er første gang NIB har arrangeret et

Pamela Schönberg

Roskilde Bank er en af de intermediærer, som NIB samarbejder med i Danmark. Fra venstre: Henrik Michaelsen, viceregionschef i NIB, Knud Nielsen, kreditchef i Roskilde Bank, og Per Klaumann, regionschef for Danmark, NIB.

sådan seminar for sine danske og svenske samarbejdspartnere inden for banksektoren. Det er vigtigt for os at forklare de finansinstitutioner, vi samarbejder med, at vi betoner miljøspørgsmål. Desuden benyttede vi lejligheden til at præsentere vor miljøpolicy, som vi gerne ser, at de henter idéer fra, da det kun er få lokalbanker, der har en lige så detaljeret miljøpolicy som NIB, siger Per Klaumann, NIBs regionschef for Danmark.

ROSKILDE BANK ER EN af de største finansielle intermediærer, som NIB samarbejder med i Danmark. Hidtil er NIBs lån til Roskilde Bank først og fremmest gået til miljøfremmende projekter.

– Med NIBs lånerammer har vi blandt andet finansieret projekter inden for affaldsindsamling og -behandling i Roskilde Kommune med omegn. Flere

projekter har omfattet vindkraft, fortæller kreditchef Knud Nielsen. Miljøet bliver et stadig vigtigere aspekt i de projekter, vi finansierer, fortsætter han.

NIB OPMUNTRER sine intermediærer til at vurdere miljøaspekterne i alle projekter og specielt i de projekter, som finansieres med midler fra NIB. Dette er et af punkterne i NIBs miljøpolicy. ■

Foruden Max L. Jepsen og Roland Randefelt talte Nils Thorsen fra Ernst & Young om, hvorledes virksomhedernes miljøoplysninger kan bekræftes med en "miljø due diligence", Charlotte Thy fra Miljøstyrelsen om miljøregnskaber, de såkaldte grønne regnskaber, og Else Nyvang Andersen fra LD (Lønmodtageres Dyrtdsfond) om miljøaspekter, som en faktor i forbindelse med investeringsbeslutninger.

HJØRNESTEN I NIBS MILJØPOLICY

Miljøspørgsmålene undersøges i alle låneansøgninger

Miljørisici og miljøansvar forekommer i alle investeringsprojekter. En vurdering af miljøaspekterne er et vigtigt led i forberedelsen af alle de projekter, som NIB undersøger med eventuel finansiering for øje. Ifølge en fast miljøprocedure skal miljøaspekterne behandles ved enhver kreditbeslutning.

Miljøinvesteringer begunstiges

NIB begunstiger aktivt investeringer, som direkte eller indirekte reducerer udslip og andre miljøproblemer. I forbindelse med en vurdering af projekterne tillægges miljøpåvirkninger særlig vægt. NIB prioriterer miljøinvesteringer, som reducerer grænseoverskridende miljøforureninger i Norden og dets nærområder.

Miljølovgivning og internationale aftaler er gældende

Alle projekter, som finansieres af NIB, skal altid være i overensstemmelse med projektlandets miljølovgivning og relevante internationale miljøkonventioner og -standarder samt have alle nødvendige miljøtilladelser. NIB deltager ikke i finansieringen af projekter, som med al sandsynlighed er eller vil komme i konflikt med sådanne regler eller standarder, eller som i øvrigt ikke opfylder NIBs krav om et miljømæssigt acceptabelt projekt. NIB kan om nødvendigt forlange en vurdering af virkningerne på miljøet for et projekt i de tilfælde, hvor nationale regler er utilstrækkelige.

Miljøaspekterne tages i betragtning

Når NIB udlåner midler til finansielle intermediærer, arbejder NIB for, at intermediærerne helt generelt tager miljøpåvirkninger og miljørisici i betragtning i de projekter, man finansierer, og i særdeleshed i de projekter, der finansieres via NIBs lånerammer.

NIBs miljøpolicy omfatter i alt ni punkter. Den findes på NIBs webplads: www.nib.int/se/1_envir.html

Mekong Enterprise Fund skal yde finansiering til virksomheder i Mekongregionen. Mekongfloden er en vigtig transportrute for de producerende virksomheder.

NDF deltager i investeringsfond i Sydøstasien

Ved at støtte små og mellemstore virksomheder vil Mekong Enterprise Fund øge antallet af arbejdspladser for de fattige i Sydøstasien. Investeringerne skal foretages i arbejdskraftintensive virksomheder og tilskynde brugen af metoder, som fører til en mere effektiv anvendelse af råvarer.

Den Nordiske Udviklingsfond kan uden at stille krav om statsgaranti yde finansiel støtte til aktiviteter inden for den private sektor i udviklingslandene. Indsatsen sker i form af direkte investeringer, med særlig vægt lagt på infrastruktur, credit lines samt deltagelse i risikokapitalfonde.
www.ndf.fi

NDF HAR BESLUTTET AT deltage i Mekong Enterprise Fund, MEF, der har hovedkontor i Ho Chi Minh City i Vietnam. MEF er en investeringsfond, som skal arbejde i Laos, Cambodja og Vietnam. Disse lande lægger større og større vægt på den private sektors betydning som drivkraft for økonomisk og social udvikling. En svag finansiel sektor begrænser en gunstig udvikling, hvilket først og fremmest rammer de små og mellemstore virksomheder. MEF skal derfor sigte mod at yde finansiel støtte til denne del af erhvervslivet.

Den Asiatiske Udviklingsbank, ADB, har taget initiativet til Mekong Enterprise Fund. NDF's investering er på USD 4 millioner. Finnfund i Finland deltager også i finansieringen af MEF. Finnfunds og NDF's deltagelse giver en stærk nordisk tilstedeværelse i fonden.

MEF skal først og fremmest formidle finansiering i form af egenkapital til små og

mellemstore virksomheder, inden for arbejdskraftintensive sektorer, i Mekongregionen. MEF vil også fokusere på virksomheder, som kan introducere en bedre og mere effektiv anvendelse af råvarer. Det er MEF's målsætning at skabe jobtilbud til ufaglærte arbejdere, som ofte tilhører den fattigste del af befolkningen. Det er hensigten at skabe et økonomisk og socialt sikkerhedsnet for de ansatte og deres familier. I fattige lande som Laos, Cambodja og Vietnam er små og mellemstore virksomheder i nærheden af eksisterende markeder og råvarekilder ofte den eneste beskæftigelsesmulighed for økonomisk og socialt dårligt stillede mænd og kvinder.

MEF vil også støtte den regionale udvikling i de tre lande og fremme virksomheder i de områder, hvor fattigdommen er størst. Man regner med, at fondens virksomhed vil vare ti år. ■

Lån og uddannelse kombineres for at få renere produktion

NEFCO vil gennem øget viden vække baltiske og russiske virksomheders interesse for renere produktion. Der er blevet iværksat et træningsprogram for at tilvejebringe forretningsplaner for miljøvenlige projekter.

NEFCOS REVOLVERENDE låneramme for renere produktion – Cleaner Production – tilbyder fordelagtig finansiering af projekter i Baltikum og det nordvestlige Rusland. Lånerammen er på 50 millioner kroner, og de enkelte lån ligger mellem 50 000 og 200 000 euro.

Der bevilges lån til investeringer, som fører til økonomiske og miljømæssige besparelser således, at investeringen er tjent ind på maksimalt tre år. Lånene tilbagebetales over maksimalt fire år. NEFCO har hidtil godkendt cirka tredive industriprojekter, som er blevet skabt i samarbejde med virksomheder og lokale Cleaner Production-centre, de fleste i Litauen.

For også at øge interessen for renere produktion i Estland og Letland har NEFCO taget initiativ til et træningsprogram for konsulenter og projektudviklere. Målsætningen er at identificere og udvikle projekter for renere produktion. Programmet, som består af tre dele, et i hvert af de baltiske lande, gennemføres i løbet af foråret 2002 i samarbejde med norske og finske miljømyndigheder. Hver del tager tre dage.

Interessen for programmet har været stor, og der deltager omkring tredive konsulenter. Det norske konsulentfirma, som leder træningsprogrammet, har udviklet en model for, hvordan man kan udarbejde forretningsplaner for projekter. Det er tanken, at deltagerne skal udvikle et konkret projektforslag i form af en detaljeret forretningsplan. En væsentlig del af forretningsplanen er information om, hvilke

Baltiske virksomheder har med NEFCOs nye låneramme mulighed for at investere i renere produktion. Møbelfabrikken Kauno Baldai i Kaunas, Litauen, har takket være et nyt ventilationssystem kunnet reducere energiforbruget og emissionen af støv og kuldioxid.

positive miljøeffekter investeringen har, information om andre besparelser, som projektet resulterer i, samt en enkel rentabilitetsberegning.

Det er meningen, at informationen skal kunne anvendes som beslutningsgrundlag for projektvirksomhedens ledelse og NEFCO. Som et direkte resultat af træningsprogrammet forventer NEFCO at modtage en halv snes ansøgninger om lån til finansiering af investeringer, som bidrager til en renere produktion og dermed mindre udslip i Østersøområdet. ■

Det Nordiske Miljøfinansieringsselskab (NEFCO) finansierer miljøprojekter i de central- og østeuropæiske lande. Man finansierer såvel private som kommunale projekter. NEFCO yder finansiering i form af såvel aktieinvesteringer som lån.

www.nefco.org

Spildevandsrensningsprojekt i Skt. Petersborg tager et vigtigt skridt fremad

I maj underskrev SWTP Construction Oy, ejet af entreprenørfirmaerne NCC, Skanska og YIT, og det russiske projektselskab Nordvod en kontrakt om fuldførelse og drift af det sydvestlige spildevandsrensningsanlæg i Skt. Petersborg. Dette betyder, at projektet tager et stort skridt fremad. Nordvod ejes af de tre entreprenørfirmaer, byens vandværk og spildevands-selskab, Vodokanal, og NEFCO.

Byggeriet skal ifølge planerne begynde til efteråret og være færdigt i 2005. Når rensningsanlægget står færdigt, vil man kunne rense spildevand fra knap en million indbyggere. Spildevandet løber på nuværende tidspunkt urensset ud i Den Finske Bugt. Byggeriet af rensningsanlægget er det projekt, som inden for rammen af den nordlige dimensions miljøpartner-skab (NDEP) er kommet længst. ■

Henrik Schütt

NDEP-arbejdsgruppen i NIB. Siddende fra venstre: Oddvar Sten Rønsen, Heidi Syrjänen, Martin Relander, Christer Björklund. Stående: Roland Randefelt og Tord Holmström.

Clas Grunsten/Bildbyrået

Miljøprisen vil blive overrakt til HUDF i august i forbindelse med den årlige World Water Week i Stockholm.

Litauiske HUDF får svensk miljøpris

Den litauiske statsejede stiftelse HUDF (Housing and Urban Development Foundation) er blevet tildelt den svenske miljøpris, Swedish Baltic Sea Water Award 2002, for sine indsatser for at bevare miljøet i Østersøen og Litauen. Det er HUDF's opgave at sikre finansiering og gennemførelse af kommunale infrastrukturprojekter i Litauen. De projekter, stiftelsen har deltaget i, har for eksempel omfattet rensning af spildevand og energieffektivisering. HUDF har gennem projek-

terne været med til at udvikle en finansieringsstruktur for kommunale miljø- og energiprojekter. Med lånerammer til HUDF har NIB deltaget i finansieringen af bl.a. et projekt for effektivisering af energiforbruget omfattende renovering af mere end 100 skoler (se Bulletin december 2001). Miljøprisen vil blive overrakt HUDF til august i forbindelse med den årlige World Water Week i Stockholm. ■

Flere lån til kvindelige erhvervsdrivende

NIB vil igen støtte kvindelige erhvervsdrivende i Estland og Litauen med nye lånerammer. En estisk bank og to litauiske banker er bevilget lånefaciliteter på indtil en million euro til finansiering af små og mellemstore virksomheders projekter, som fremmer kvindelig erhvervsvirksomhed.

Lånerammerne samfinansieres med Europarådets Udviklingsbank (CEB). Til efteråret er det desuden meningen at undersøge, om der er behov for en ny låneramme i Letland. Lånene til Litauen indgår i et større samarbejdsprogram, som udenrigsministeriet i Finland har initieret for kvindelig erhvervsvirksomhed. Det finske udenrigsministerium yder også teknisk bistand, som via NIB og CEB kanaliseres til banker og erhvervsdrivende, der deltager i programmet.

De aktuelle lånerammer er en fortsættelse af de låneprogrammer, som den estiske Sampo Bank, tidligere Optiva Bank, den litauiske Sampo Bankas, tidligere Lithuanian Development Bank, og den lettiske Hansabanka fik bevilget i efteråret 1999. De tidligere låneprogrammer blev gennemført på basis af en projektidé, som NIB introducerede på konferencen "Kvinder og Demokrati" i Reykjavik samme år. Låneprogrammerne, der vakte stor opmærksomhed, var udnyttet fuldt ud allerede i år 2000. Lånene gik til i alt 44 projekter i Estland, Letland og Litauen, omfattende bl.a. tandpleje, apoteksvirksomhed, møbelproduktion, keramikfremstilling og uddannelse. ■

I Japan har NIB
foretaget emissioner på
Uridashi-markedet.

LÅNOPTAGELSE

Stor efterspørgsel i Japan

Det japanske kapitalmarked har med en andel på 50 % af NIBs samlede lånoptagelse været den vigtigste finansieringskilde i begyndelsen af 2002. Japanske yen udgjorde 29 % af den samlede lånoptagelse. I Japan har NIB også foretaget emissioner med sigte på private investorer på det såkaldte Uridashi-marked, som har været meget aktivt i årets fire første måneder. På Uridashi-markedet emitterede NIB i alt 174 millioner australske dollar, 104 millioner amerikanske dollar og 105 millioner euro.

Derudover blev der foretaget større emissioner i Hongkong-dollar, en milliard svarende til cirka 150 millioner euro, og i taiwanske dollar, 5 milliarder svarende til cirka 165 millioner euro.

I årets fire første måneder har banken optaget lån svarende til 1 203 millioner euro på de internationale kapitalmarkeder. Det svarer til cirka 40 procent af bankens samlede program for lånoptagelse i år. ■

Nomaan
ul Haque

Markus
Rosenström

Friðrik
Andersen

Karl-Johan
Lehtinen

Arnthor
Thordarson

Anneli
Holmberg

NYE STILLINGER

Seija Hallavo (FIN) er blevet udnævnt til underdirektør. Hun fortsætter som afdelingschef for bankens IT-afdeling.

Nomaan ul Haque (UK) er ansat som projektchef i IT-afdelingen. Han skal først og fremmest udvikle nye IT-systemer i banken.

Sigurður Ingólfsson (IS) er udnævnt til sagsbehandler i den internationale afdeling, region Central- og Østeuropa. Han indgår i projektorganisationen for NDEP. Sigurður Ingólfsson kommer fra NIBs afdeling for risikostyring.

Markus Rosenström (FIN) er blevet ansat som teknologichef i IT-afdelingen. Han har sidst været ansat i Modirum Oy.

Johan Wallin (FIN) er udnævnt til stedfortræder for afdelingschefen for analyseafdelingen i den periode, hvor afdelingschef **Oddvar Sten Rønsen** (N) leder bankens projektorganisation for NDEP.

I bankens finansafdeling er **Jón Thorsteinsson** (IS) og **Patrik Wainio** (FIN) blevet forfremmet til Senior Portfolio Managers og **Magnús Thór Ágústsson** (IS) til senior finansanalytiker.

DEN NORDISKE FINANSGRUPPE

Friðrik Andersen (IS) er tiltrådt stillingen som Manager, Project Administration, i NEFCOs enhed for projektadministration. Han har sidst været ansat i det islandske selskab Össur.

Karl-Johan Lehtinen (FIN) er ansat som Senior Manager, Environmental Affairs, i NEFCO. Han har tidligere arbejdet i Finska Miljöforskargruppen.

Elisabet Paulig-Tønnes (FIN) er udnævnt til Senior Manager, Project Administration, i NEFCOs enhed for projektadministration.

Arnthor Thordarson (IS) er tiltrådt stillingen som regionschef for region Afrika i NDF. Han har tidligere arbejdet i bl.a. Landsbanki Íslands og EBRD i London.

Anneli Holmberg (FIN) er ansat i Nopef som regionschef med islandske og danske virksomheder som hovedområde. Hun kommer fra Ericsson i Finland.

Dette er NIB

Den Nordiske Investeringsbank finansierer private og offentlige projekter, som prioriteres af de nordiske lande og af låntagerne. Banken finansierer projekter både i og uden for Norden.

NIB er et multilateralt finansieringsinstitut, som ejes af de fem nordiske lande og drives i overensstemmelse med sunde bankmæssige principper. Ejerne udpeger med-

lemmerne af bankens bestyrelse og kontrolkomité.

Bankens virksomhed udøves i overensstemmelse med en aftale mellem de fem nordiske lande, med dertilhørende vedtægter.

NIB tilbyder sine kunder langfristede lån og garantier til konkurrencedygtige, markeds-mæssige vilkår. Banken skaffer midlerne til udlån gennem lånoptagelse på det

internationale kapitalmarked. NIBs obligationer har højest mulige kreditværdighed, AAA/Aaa hos de førende kreditvurderingsinstitutter Standard & Poor's og Moody's.

NIB har hovedkontor i Helsingfors samt kontorer i København, Oslo, Reykjavik, Stockholm og Singapore. Banken har ca. 140 ansatte, som kommer fra alle de nordiske lande. ■

DETTE FINANSIERER NIB

NIB finansierer investeringsprojekter og projekteksport, som er af fælles interesse for Norden og låntagerne. Investeringer, der fremmer det økonomiske samarbejde i Norden, prioriteres højt. NIB yder lån og stiller garantier til investeringer, som sikrer energiforsyningen, forbedrer infrastrukturen eller støtter forskning og udvikling. Projekter, som forbedrer miljøet i Norden og Nordens nærområder, har ligeledes høj prioritet.

NIB er med i finansieringen af udefrakommende investeringer, som fremmer beskæftigelsen i Norden.

NIB finansierer forskellige internationale projekter såvel på markederne med vækstmuligheder som inden for OECD-området. Banken yder lån til projekter, som støtter den økonomiske udvikling i Nordens nærområder, samt til investeringer rundt om i verden, hvis disse er af gensidig interesse for modtagerlandet og Norden.

Ud over at yde lån stiller NIB garantier for projekter, som opfylder bankens kriterier.

LÅN I NORDEN

INVESTERINGSLÅN

NIB bevilger mellem- og langfristede lån med en løbetid på mellem 5 og 15 år. Låne- ne bevilges i forskellige valutaer til fast eller variabel, markeds-mæssig rente og beløbs- mæssigt op til halvdelen af projektets totale

omkostninger.

NIB finansierer projekter inden for:

- produktionsindustrien, bl.a. investeringer i anlæg,
- infrastruktur, investeringer inden for energisektoren, samfærdsel, telekommunikation, vandforsyning og affaldsbehandling,
- miljøområdet, både inden for den private og den offentlige sektor,
- forskning og udvikling,
- grænseoverskridende investeringer, bl.a. virksomhedserhvervelser,
- udenlandske investeringer i Norden.

REGIONALLÅN

Lånene bevilges til nationale regionalpolitiske finansieringsinstitutter for videreudvikling af erhvervslivet i regionalpolitisk prioriterede områder.

LÅN UDEN FOR NORDEN

Det centrale i NIBs lån uden for Norden er projektinvesteringer (PIL). Der er tale om langfristede lån – op til 20 år – til projekter på markeder med vækstmuligheder i Asien, Mellemøsten, Central- og Østeuropa, Latinamerika samt Afrika. Lånene ydes fortrinsvis til låntagerlandets regering eller en offentlig finansinstitution. PIL-lån bevilges også uden statsgaranti, først og fremmest til infrastrukturinvesteringer inden for privatsektoren. Lånene bevilges på op til halvdelen af projektets totale omkostninger. PIL-

lån kan anvendes til finansiering af alle former for projektomkostninger inklusive de lokale omkostninger. Lånene ydes til markeds-mæssig rente og i den valuta, som kunden ønsker. Hidtil er der ydet PIL-lån til projekter i ca. 40 lande.

NIB yder lån til nordiske virksomheders investeringer – bl.a. joint ventures og virksomhedserhvervelser – inden for OECD-området.

NORDENS NÆROMRÅDE

NIB prioriterer finansiering af offentlige og private infrastruktur- og industriinvesteringer i Nordens nærområder.

NIB bidrager desuden til finansieringen af projekter i Baltikum ved at yde investeringslån til virksomheder, som investerer i de baltiske lande.

Offentlige og private miljøprojekter i Polen, Kaliningradområdet, Estland, Letland, Litauen samt det nordvestlige Rusland (Skt. Petersborg, Leningradområdet, Karelen og Barentsregionen) er højt prioriteret. Til dette formål findes en særlig låneordning, miljøinvesteringer (MIL). Projekterne skal medvirke til at reducere miljøbelastningen og dermed også de grænseoverskridende forureninger. Møljøinvesteringer bevilges på bankmæssige vilkår til stater, myndigheder, institutioner og virksomheder. ■

Øget långivning

For Den Nordiske Investeringsbank var 2001 præget af fremgang. Nettorenteindtægterne steg i årets løb til EUR 147 millioner sammenlignet med EUR 143 millioner i år 2000. For 2001 viser bankens regnskab et overskud på EUR 131 millioner mod EUR 130 millioner året før.

De nye udlån steg kraftigt og nåede i 2001 op på EUR 1 661 millioner mod EUR 1 101 millioner i år 2000. Det udestående lånebeløb udgjorde i slutningen af året EUR 10 067 millioner. Bankens nye låntagning svarede til EUR 2 099 millioner, og den udestående låntagning beløb sig til EUR 12 298 millioner. Bankens samlede balance udgjorde ved årets udgang EUR 15 024. Bestyrelsen foreslår, at dividenden til bankens ejere for 2001 bliver EUR 39 millioner, hvilket er samme beløb som for år 2000.

BANKEN UDARBEJDER SIT REGNSKAB i overensstemmelse med regnskabsstandarden IAS (International Accounting Standards). For 2001 anvender man som ny standard IAS 39 til behandling af de finansielle instrumenter.

Kvaliteten af bankens låneporteføljer og finansielle porteføljer er som helhed betragtet fortsat meget god trods konjunk-

turnedgangen. Der er i årets løb konstateret et tab på EUR 3,1 millioner på et engagement. Banken har allerede i foregående års regnskab foretaget hensættelse på engagementet. I 2001 udgjorde resultatførte hensættelser til mulige tab EUR 0,4 millioner.

I løbet af året godkendte bankens ejere bestyrelsens forslag om en vedtægtsændring, som øger bankens ordinære ramme for udlån fra EUR 10 milliarder til godt EUR 12 milliarder.

I LØBET AF ÅRET DELTOG BANKEN i finansieringen af mere end 60 større investeringsprojekter og lånerammer i Norden. En stor del af lånene gik til finansiering af grænseoverskridende virksomhedserhvervelser og nyetableringer. Forarbejdningsindustrien er den største sektor for bankens nordiske långivning. Inden for energisektoren blev der bevilget lån til investeringer i elproduktion, distributionsnet, fjernvarme og biobrændselsanlæg.

Hvad angår NIBs internationale långivning, var efterspørgslen på nye lån til telekommunikationssektoren fortsat stor. Transportsektorens betydning steg også. NIB har i øjeblikket ydet lån i mere end 30 lande uden for Norden. ■

KORT OM 2001

- godt, stabilt resultat, overskud EUR 131 millioner, nettorenteindtægter 147 millioner
- året giver EUR 39 millioner i dividende til ejerne
- kraftig stigning i nye udlån til EUR 1 661 millioner
- uændret høj kvalitet på låneporteføljen
- den ordinære udlånskapacitet øges fra EUR 10 milliarder til godt EUR 12 milliarder
- flere lån til energiinvesteringer i de nordiske lande
- miljøinvesteringer til Nordens nærområder sættes i fokus
- sammen med EU-kommissionen og andre internationale finansinstitutioner etableres den nordlige dimensions miljøpartnerskab, NDEP

NIBS NØGLETAL (Mio. euro)	2001	2000
Nettorenteindtægter	147	143
Overskud	131	130
Udbetalte lån	1 661	1 101
Aftalte lån	1 795	1 026
Lånoptagelse	2 099	1 865
Portefølje (udestående)	10 067	9 288
Optagne lån (udestående)	12 298	11 326
Nettolikviditet	2 641	2 913
Samlet balance	15 024	13 850
Medarbejdere	137	129

Årsregnskabet på egen webplads

For første gang præsenterer NIB sit årsregnskab i elektronisk form på Internet. Indholdet i den trykte version og webversionen er identisk.

Ved at benytte søgefunktionen på årsregnskabets webplads finder du let det, du er interesseret i. Der er desuden såvel interne links som links til NIBs hjemmeside.

Noterne til resultatopgørelse og balance er lette at finde – ved at klikke på notens nummer får du teksten frem i et separat vindue.

Alle tabeller udtrykt i tal kan downloades i Excel-format via linket Ladda ner som excel-tabell.

Webversionen findes ligesom det trykte årsregnskab på to sprog: svensk og engelsk. Sproglinket findes øverst på siden. Ved valg af andet sprog kommer du direkte til samme kapitel, som du befandt dig i.

På hver side findes linket Skriv ut detta kapitel, som gør det enkelt at udskrive hele kapitlet. Hvis du vil udskrive en pdf-version af hele årsregnskabet, vælger du linket NIB:s årsredovisning 2001 (pdf).

ÅRSREGNSKAB <http://annual.nib.int>
NIBS HJEMMESIDE <http://www.nib.int>

